

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

مشخصات لایحه

دوره یازدهم- سال سوم

شماره ثبت:
۹۴۳

شماره چاپ:

تاریخ چاپ:
—

مشخصات گزارش:

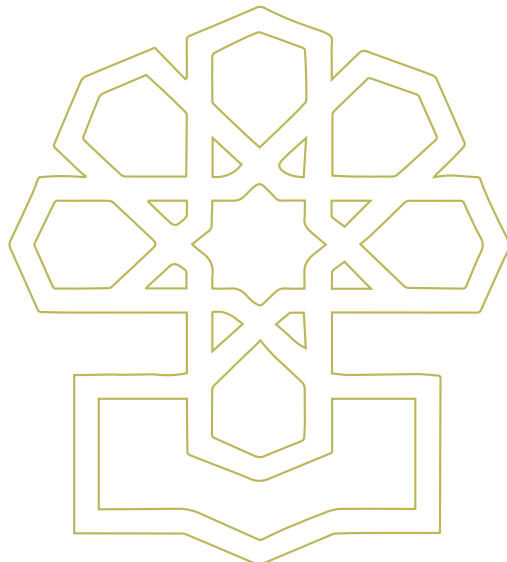
دفتر مطالعات آموزش و فرهنگ

شماره مسلسل:

۲۷۰۱۹۵۲۷

تاریخ انتشار:

۱۴۰۲/۱۰/۱۲

«لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶: تغییر سقف خروج موقت»

سعید شفیعا

چکیده

خروج موقت یا صادرات موقت ساز و کاری گمرکی است که این فرصت را در اختیار هنرمندان، صنعت‌گران و فعالان صنایع دستی قرار می‌دهد تا محصولات خود را با ارائه ضمانت‌نامه‌های بانکی و وثائق معتبر از کشور خارج و در چرخه بازاریابی و تبلیغات زنجیره ارزش صنایع دستی در رویدادها و نمایشگاه‌های بین‌المللی به نمایش بگذارند. این فرصت می‌تواند در پاره‌ای موارد موجب فروش این محصولات نیز شود و به‌عنوان ظرفیتی برای تأمین هزینه‌های گران سفرهای خارجی این افراد به حساب آید. لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب سال ۱۳۹۶ با هدف افزایش دو برابری سقف خروج موقت مصنوعات ساخته شده از نقره و افزایش حدوداً سه برابری خروج موقت سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی ارائه شده است. کلیات این افزایش با توجه به افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و هزینه‌های سفرهای خارجی لازم به‌نظر می‌رسد، اما معیار دقیقی برای آن وجود ندارد و اعمال حداقل دو مشوق در قالب تبصره با تأکید بر مبدأ واردات نقره و عرضه ارز حاصله از فروش صنایع دستی در نظام رسمی بانکداری کشور لازم است. لذا کلیات لایحه فوق مورد تأیید است، اما برای تکمیل جزئیات لازم است تا دو تبصره به این بند با تأکید بر منشأ نقره مصرفی و محل تزریق ارز حاصله از صادرات صنایع دستی الحاق شود.

مسئله اصلی

خروج موقت صنایع دستی یکی از پیش نیازهای اساسی در فرایند بازاریابی و فروش محصولات فوق در بازارهای جهانی است. از آنجا که سطح عمومی قیمت‌ها در سال‌های اخیر افزایش یافته و هزینه سفرهای هنرمندان، استادکاران و فعالین صنایع دستی برای شرکت در رویدادها و نمایشگاه‌های بین‌المللی افزایش یافته است، افزایش سقف خروج موقت صنایع دستی همراه آنها با این توجیه که فرصت بازاریابی یا فروش این محصولات را در اختیار آنها قرار دهد لازم به نظر می‌رسد. ضمناً در صورتی که این همسان‌سازی به درستی صورت نگیرد، امکان افزایش هر چه بیشتر صادرات چمدانی و عدم شفافیت آمارهای مربوط به صادرات رسمی کشور در این حوزه محتمل است.

نقاط قوت و ضعف لایحه

لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب سال ۱۳۹۶ با پیش فرض صحیحی تدوین شده است که لزوم اصلاح سقف صادرات صنایع دستی ساخته شده از نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی را مدنظر دارد، اما به‌نظر بدون وجود معیار کارشناسی و صرفاً با دو تا سه برابر کردن سقف‌های مذکور، تقاضای مجدد افزایش سقف در سال‌های آینده را بر قوت خود باقی گذاشته است. بنابراین پیشنهاد اصلاحی مذکور کفایت لازم را ندارد و نیاز به پویایی و انعطاف‌پذیری بیشتری در تعیین سقف‌های مذکور وجود دارد.

پیشنهادهای اصلاحی

با توجه به اینکه نقره به‌عنوان یکی از پشتوانه‌های پول ملی به حساب می‌آید و صادرات آن نیازمند رعایت حدود مشخصی است، در صورتی که صادرکنندگان این حوزه از محل نقره وارداتی یا وارد کردن نقره بدون استفاده از ارز دولتی، ساخت مصنوعات را انجام داده باشند، می‌توان به همان میزان سقف صادرات موقت آنها را افزایش داد. همچنین در صورتی که صادرکنندگان مذکور ارز حاصله از فروش صنایع دستی خود را در بازار رسمی ارز کشور عرضه کنند، امکان پذیرش آن به‌عنوان بخشی از ضمانت‌نامه بانکی یا وثائق معتبر برای خروج موقت مصنوعات مذکور فراهم شود.

پیشینه تقنین

مطابق ماده (۶) آیین‌نامه ورود و صدور فلزات گران‌بها مصوب سال ۱۳۹۸ شورای پول و اعتبار، صدور مصنوعات فلزات گران‌بها توسط اشخاص حقیقی و حقوقی منحصراً با اخذ مجوز از بانک مرکزی و با رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط صورت می‌گیرد. همچنین مطابق بندهای «۲ و ۳» ضوابط ورود و خروج مصنوعات طلا، نقره و پلاتین توسط اشخاص جهت مصارف غیر تجاری (همراه مسافر) (شصت و هفتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۱۴ هیئت عامل بانک مرکزی) مسافران امکان خروج حداکثر تا سه کیلوگرم نقره به‌صورت ظروف و مصنوعات نقره دارند. همچنین خروج این زیورآلات مزین به سنگ‌های گران‌بها نباید از یک قیراط تجاوز کند. بنابراین متولی اصلی اعمال‌کننده محدودیت‌ها برای خروج موقت یا دائم فلزات گران‌بها و سنگ‌های قیمتی، بانک مرکزی است.

مطابق ماده (۶) آیین‌نامه ورود و صدور فلزات گران‌بها مصوب سال ۱۳۹۵، صدور مصنوعات فلزات گران‌بها توسط اشخاص حقیقی و حقوقی منحصراً با اخذ مجوز از بانک مرکزی و با رعایت کامل سایر قوانین و مقررات مربوط و ضوابط مجاز می‌باشد. مطابق بند «الف» این ماده اشخاص حقیقی و حقوقی صادرکننده مکلفند در قبال صدور مصنوعات فلزات گران‌بها نزد بانک مرکزی تعهدسپاری نمایند. صادرکنندگان مخیر خواهند بود تعهدات مربوط را به‌روش‌های زیر ظرف مدت ۶ ماه تسویه نمایند: ۱) ورود معوض فلزات مذکور به‌صورت شمش استاندارد و یا ذوب شده خام به همان نسبت و میزان، ۲) فروش ارز حاصل از صادرات به مؤسسات اعتباری یا صرافی‌های دارای مجوز از بانک مرکزی. در تبصره ماده (۶) این آیین‌نامه نیز آمده است، صادرکنندگان مصنوعات فلزات گران‌بها می‌توانند از محل واردات شمش استاندارد فلزات گران‌بها که از یک سال قبل از صدور به کشور وارد نموده‌اند با دریافت مجوز از بانک مرکزی و بدون سپردن تعهد یا تضمین نسبت به صادرات مصنوعات فلزات مذکور به همان نسبت و میزان اقدام نمایند.

خروج موقت صنایع دستی یکی از پیش نیازهای اساسی در فرایند بازاریابی و فروش محصولات فوق در بازارهای جهانی است. چراکه هنرمند، استادکار یا فعال صنایع دستی در زمان حضور در رویدادها و نمایشگاه‌های جهانی، تولیدات خود را قابل تجربه می‌کند و به این واسطه مخاطبان بالقوه‌ای برای خرید آینده خود به دست می‌آورد. در وضعیت مطلوب کمتر از نیمی از صنایع دستی خارج شده به صورت موقت در نمایشگاه‌های خارجی به فروش می‌رسد و عموماً فروش این محصولات با توجه به هزینه‌های سفر و اقامت، موجب سودآوری فرد شرکت کننده در نمایشگاه نخواهد شد [۱]. لذا هر اقدام مؤثر در جهت تسهیلگری خروج موقت صنایع دستی، تقویت بخشی از زنجیره تولید تا صادرات صنایع دستی به حساب می‌آید و در راستای ترویج صنایع دستی - یکی از سیاست‌های کلی برنامه هفتم توسعه - است. از تاریخ تصویب قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب سال ۱۳۹۶ تاکنون نزدیک به ۶ سال می‌گذرد و در این بازه زمانی شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی حدوداً ۵۸۷ درصد رشد داشته است [۲]. به همین نسبت هزینه‌های پرواز، اقامت و حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی نیز افزایش قابل توجهی داشته است. بنابراین با فرض فروش بخشی از صنایع دستی خارج شده به صورت موقت و افزایش هزینه‌های تمام شده سفر، نقطه سر به سر برای منطقی بودن سفر هنرمندان، صنعت‌گران و فعالان صنایع دستی بالاتر رفته است، اما آنچه به عنوان پیش فرض در بند «ب» ماده (۱۱) قانون مذکور باقی مانده است، سقف ۵ کیلوگرمی خروج موقت ظروف ساخته از نقره بودن نگیں و ۳ کیلوگرمی زیورآلات نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی است. با پذیرش پیش فرض کارشناسی بدون این اعداد - که به نظر جای مناقشه و بحث دارد - و روند افزایشی قیمت‌ها، نیازمند به‌روزرسانی و تطابق با شرایط است. بنابراین کلیات لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مورد تأیید است. هر چند در مورد سقف‌های جدید اعلام شده در لایحه در بازه‌ی زمانی میان مدت مجدداً نیاز به تغییر وجود خواهد داشت و مبنای چند برابر شدن اعداد مذکور غیر کارشناسی یا مبهم به نظر می‌رسد. شاید بهترین گزینه برای پویا ساختن این حوزه در نظر گرفتن مشوق‌های دیگری است که خروج موقت این محصولات را به واردات ارز یا مواد اولیه راهبردی مثل نقره توسط صادرکنندگان محصولات گره بزند.

۲. مقدمه

قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶ در ۱۵ ماده با تأکید بر هماهنگی بین دستگاهی و تخصیص حمایت‌های مختلفی چون ارائه تسهیلات برای تأمین مسکن، بیمه، ایجاد تقاضا برای صنایع دستی، تبلیغات رسانه و... است. این قانون را می‌توان مهم‌ترین قانون حمایتی از حوزه صنایع دستی دانست که پس از حدود ۶ سال از تصویب، همچنان از تمام ظرفیت‌های آن به دلیل تأخیر در تدوین آیین‌نامه و لزوم پیگیری بین دستگاهی استفاده نشده است. ماده (۱۱) این قانون دولت و دستگاه‌های اجرایی را مکلف کرده تا در راستای تشویق و حمایت از رشد و ترویج صنایع دستی، اقدامات چهارگانه اعمال محدودیت وارداتی (بند «الف»)، تعیین سقف خروج موقت صنایع دستی (بند «ب»)، حمایت از آثار نوسانات ارزی (بند «پ») و تعریف کد تعرفه‌های گمرکی (بند «ت») را صورت دهد.

بند «ب» ماده (۱۲) با تعیین سقف خروج ظروف ساخته شده از نقره به میزان پنج کیلوگرم و زیورآلات نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی تا سه کیلوگرم برای حضور در نمایشگاه‌های خارجی با ارائه ضمانت‌نامه‌های بانکی و وثائق معتبر، سازوکار خروج موقت صنایع دستی که از مواد اولیه گران‌بها و نیمه‌گران‌بها ساخته شده‌اند را مشخص کرده است. لایحه اصلاح این بند با تغییر سقف مذکور از پنج کیلوگرم به ۱۰ کیلوگرم برای ظروف ساخته شده از نقره، از ۳ کیلوگرم به ۶ کیلوگرم برای زیورآلات ساخته شده از نقره و از سه کیلوگرم به بیست کیلوگرم برای سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی اقدام نموده است.

موضوع خروج موقت یا صادرات موقت، رویه گمرکی است که در مورد کالاهای مجاز، فرصت خروج و بازگشت بدون تعرفه گمرکی را فراهم می‌سازد. این سبک از خروج کالا، موجب می‌شود تا عرضه‌کنندگان صنایع دستی بتوانند محصولاتشان را به همراه خود برای رویدادها و نمایشگاه‌های بین‌المللی ببرند و فرصت تجربه شدن، دیده شدن و مورد تقاضا قرار گرفتن آنها را فراهم کنند. بنابراین این اقدام بخشی از زنجیره ارزش با تأکید بر بازاریابی و تبلیغات را برای حوزه صنایع دستی تسهیل می‌کند، اما اینکه سقف کالای قابل قبول برای خروج از کشور چند کیلوگرم باشد می‌تواند تعیین‌کننده مطلوبیت این ابزار به حساب آید. چراکه یکی از فرصت‌های قابل استفاده از این نمایشگاه‌ها فروش کالاهای خارج شده به صورت موقت است. این امر به واسطه آنکه هنرمند، استادکار و فعال صنایع دستی برای خروج این اموال ضمانت‌نامه‌های معتبر تهیه کرده است، قانونی و قابل قبول است.

۳. خروج موقت از کشور و ظرفیت‌های آن برای صنایع دستی

صادرات موقت یا خروج موقت مطابق ماده (۷۱) قانون امور گمرکی مصوب سال ۱۳۹۰ رویه‌ای گمرکی است که کالاهای مجاز برای اهداف معینی شامل ساخت، پردازش، تعمیر، تکمیل، شرکت در نمایشگاه یا به‌عنوان وسایل نقلیه برای استفاده شخصی یا تردد بین ایران و کشورهای دیگر یا ماشین‌آلات و تجهیزات برای انجام خدمات فنی و مهندسی به‌طور موقت به خارج از کشور صادر و سپس به کشور بازگردانده شود. یکی از مزیت‌های این گونه‌ها از صادرات مطابق ماده (۷۴) قانون امور گمرکی مصوب سال ۱۳۹۰ معافیت کالاهای مذکور از پرداخت حقوق ورودی است. بنابراین فردی که قصد حضور در نمایشگاه یا رویداد بین‌المللی را دارد، کالای مدنظر خود را در قالبی موقت از کشور خارج و بدون پرداخت هزینه‌های ورودی به کشور وارد می‌کند، اما از آنجا که ممکن است در حین برگزاری رویداد و نمایشگاه، بخشی از کالاهای صدور موقت، توسط مشتریان خریداری شوند برای صادرات موقت شرایط مشخصی مثل سقف خروج موقت قرار داده‌اند. چراکه فلزات گران‌بهایی چون نقره یا طلا به‌عنوان پشتوانه پول ملی شناخته می‌شوند و عدم نظارت بر صادرات آن می‌تواند آثار ملی به‌همراه داشته باشد. هرچند از آنجا که در بسیاری کشورها برای تقویت صادرات مصنوعات ساخته شده از فلزات گران‌بها محدودیت‌ها را حذف کرده‌اند و فرصت را برای رقابت در بازارهای جهانی هموار نموده‌اند، بی‌توجهی به این حوزه موجب شده است تا کشور بازارهای جهانی صادرات صنایع دستی این حوزه را از دست داده یا در وضعیت پرخطر قرار دهد [۳].

مطابق ماده (۶) آیین‌نامه ورود و صدور فلزات گران‌بها مصوب سال ۱۳۹۵، صدور مصنوعات فلزات گران‌بها توسط اشخاص حقیقی و حقوقی منحصر با اخذ مجوز از بانک مرکزی و با رعایت کامل سایر قوانین و مقررات مربوط و ضوابط مجاز است که مطابق بند «الف» همین ماده اشخاص حقیقی و حقوقی صادرکننده مکلفند در قبال صدور مصنوعات فلزات گران‌بها نزد بانک مرکزی تعهدسپاری نمایند. صادرکنندگان مخیر خواهند بود تعهدات مربوط را به روش‌هایی مثل ورود معوض فلزات مذکور به صورت شمش استاندارد و یا ذوب شده خام به همان نسبت و میزان یا فروش ارز حاصل از صادرات به مؤسسات اعتباری یا صرافی‌های دارای مجوز از بانک مرکزی انجام دهند. همچنین مطابق تصویب‌نامه هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۱/۹/۶ به پیشنهاد شماره ۲/۱۰۶۴۵۵ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱ وزارت امور اقتصادی و دارایی، ورود فلزات گران‌بها (طلا، نقره و پلاتین) به هر میزان و به صورت شمش استاندارد توسط مسافر در چارچوب قانون امور گمرکی پس از اظهار به گمرک و بدون ثبت سفارش، بلامانع است. بنابراین برای اینکه سقف خروج موقت از کشور محصولات ساخته شده از فلزات گران‌بها قابل مدیریت باشد و کسب و کارهای صنایع دستی فعال در این حوزه با محدودیت رو به رو نشوند، می‌توان از فرصت واردات یا فروش ارز صادرات برای این حوزه استفاده کرد. در صورت عدم ساماندهی چالش‌های سقف خروج موقت مبتنی بر نیاز فعالین این حوزه، موضوع صادرات چمدانی به‌عنوان راحت‌ترین گزینه برون‌رفت از شرایط مذکور مطرح است. در این گونه از صادرات، صنایع دستی در قالب وسایل شخصی توسط چمدان فرد بدون پرداخت عوارض و مشخص شدن آمار دقیق به کشور دیگر منتقل شود و از آنجا که حوزه آمارهای صادرات صنایع دستی به‌عنوان یکی از ورودی‌های با اهمیت سیاست‌گذاری در این حوزه لازم و حیاتی است، عدم ساماندهی موضوع خروج موقت می‌تواند آسیب‌های جدی به حوزه آمارهای صادراتی و نظارت پذیرگی به این حوزه وارد نماید [۴].

۴. بررسی و تحلیل متن لایحه

تغییرات اعمال شده در متن لایحه مختص به ایجاد تغییر در سقف خروج موقت ظروف ساخته شده از نقره بدون نگین از ۵ کیلوگرم به ۱۰ کیلوگرم (دو برابر)، زیورآلات ساخته شده از نقره از ۳ کیلوگرم به ۶ کیلوگرم (دو برابر) و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی از ۳ کیلوگرم به ۱۰ کیلوگرم (حدود سه برابر) است.

جدول ۱. مقایسه بین لایحه و قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶

قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب سال ۱۳۹۶	لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶
ب) سقف خروج ظروف ساخته شده از نقره بدون نگین به میزان پنج کیلوگرم و زیورآلات نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی تا سه کیلوگرم برای هر نفر برای حضور در نمایشگاه‌های بین‌المللی خارجی از کشور با ارائه ضمانت‌نامه‌های بانکی و وثایق معتبر افزایش می‌یابد. سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، بانک مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران بر اجرای این ماده نظارت می‌کنند. اقلام تاریخی و میراث فرهنگی تابع قوانین و مقررات خاص خود می‌باشد.	ب) سقف خروج موقت ظروف ساخته شده از نقره بدون نگین به میزان ۱۰ کیلوگرم، زیورآلات ساخته شده از نقره ۶ کیلوگرم و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی ۱۰ کیلوگرم برای هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی دارای مجوز از مراجع ذیصلاح جهت حضور در نمایشگاه‌های خارج از کشور با ارائه ضمانت‌نامه‌های بانکی و وثائق معتبر و با تأیید و نظارت وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی تعیین می‌شود. اقلام تاریخی و میراث فرهنگی تابع قوانین و مقررات خاص خود می‌باشد.

همچنین در قانون فوق در وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری، بانک مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران به اجرای این ماده نظارت داشتند که در لایحه این نظارت به تأیید و نظارت وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری کاهش پیدا کرد.

از آنجاکه برای تعیین سقف جدید و افزایش های دو تا سه برابری فوق معیار مشخصی تعیین نشده و صرفاً افزایش هزینه های حضور در رویدادها و نمایشگاه های بین المللی معیار قرار گرفته، این اعداد در بازه زمانی میان مدت و بلندمدت مجدداً نیازمند به روزرسانی است. چراکه هزینه های سفر، اقامت و شرکت در نمایشگاه ها موضوعی غیر قابل پیش بینی است و تعیین و تغییر اعداد مبتنی بر تغییرات آن، غیر قابل اتکا خواهد بود.

بنابراین به نظر یکی از راه های مدیریت سقف صادرات موقت، استفاده از ظرفیت هایی است که برای واردات فلزات گران بها یا فروش ارز آنها در سامانه رسمی کشور وجود دارد. از آنجاکه نزدیک به ۷۰ درصد نقره کشور وارداتی است [۵]، در صورتی که منشأ ساخت صنایع دستی مواد اولیه وارداتی (بدون استفاده از ارز دولتی) باشد، عملاً صادر کننده موقت یا قطعی در حال فروش محصولی با ارزش افزوده بر مواد اولیه ای است که به کشور وارد شده است و این اقدام به معنای خام فروشی و از دست دادن منابع ملی کشور (یا پشتوانه پول ملی) نخواهد بود.

۵. جمع بندی و پیشنهادها

لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶ در مورد تغییر سقف خروج موقت صنایع دستی ساخته شده از نقره یا سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی است. از آنجاکه معیار افزایش دو تا سه برابری این سقف ها بر اساس افزایش سطح عمومی قیمت ها است و این موضوع در سال های آینده نیز احتمالاً تکرار خواهد شد، لازم است تا معیارها و شاخص های دیگری در این بند افزوده شود تا هدف اصلی لایحه محقق شود.

لذا کلیات لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶ مورد تأیید است و نیاز به اصلاح قانون فوق وجود دارد، اما برای تأیید جزئیات لازم است تا مشوق هایی در قالب تبصره به این ماده الحاق شود. این مشوق ها در مورد مصنوعات نقره ای که منشأ آنها از نقره وارداتی بدون استفاده از ارزش دولتی است و همچنین تزریق ارز حاصله از صادرات در بازار داخلی ارز کشور قابل طرح است.

بنابراین در راستای حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی شاغل به تولید مصنوعات نقره ای و با در نظر گرفتن لزوم نظارت بر خروج نقره کشور به عنوان سرمایه ملی و پشتوانه ی پول ملی، تبصره ی ذیل به ماده واحده لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی الحاق می شود:

تبصره «۱»: هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی که از یک سال قبل، اقدام به واردات شمش استاندارد نقره نمایند یا از شمش استاندارد یا ذوب شده نقره وارداتی خریداری شده با ارز غیر دولتی استفاده نمایند یا به صورت مسافری در چارچوب قانون امور گمرکی پس از اظهار به گمرک نقره وارد کرده باشند، می توانند بدون ارائه ضمانت نامه بانکی و وثائق معتبر به خروج موقت مصنوعات نقره ای به همان نسبت و میزان اقدام نمایند. در صورت ورود مجدد مصنوعات نقره ای صادر شده موقت به کشور، سهمیه فوق با تأیید گمرک ایران برای صدور موقت مجدد محفوظ خواهد ماند.

همچنین در راستای حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی و حمایت از تزریق منابع ارزی حاصله از صادرات موقت و قطعی صنایع دستی در مجاری رسمی داخلی، تبصره «۲» به شرح ذیل به لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی الحاق می شود:

تبصره «۲»: هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی که ارز حاصله از صادرات مصنوعات ساخته شده از نقره یا سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی را در مؤسسات اعتباری یا صرافی های دارای مجوز از بانک مرکزی کشور به فروش رسانند، به همان میزان دارای بخشودگی برای ارائه ضمانت نامه بانکی و وثائق معتبر مورد نیاز این بند می شوند.

منابع و مأخذ

- [۱] برگرفته از جلسه کارشناسی با یکی از مدیران صنایع دستی و هنرهای سنتی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در تاریخ ۱۴۰۲/۸/۲.
- [۲] نرخ تورم و شاخص بهای کالاها و خدمات مصرفی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، https://www.cbi.ir/Inflation/Inflation_FA.aspx
- [۳] گزارش اظهار نظر کارشناسی درباره لایحه: معافیت انواع شمش طلا و نقره از حقوق ورودی، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با شماره مسلسل ۷۴۱۰.
- [۴] گزارش راهبردی در بررسی وضعیت صنایع دستی و آسیب‌شناسی آن، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با شماره مسلسل ۱۹۲۴۸.
- [۵] مبنی بر جلسه کارشناسی با جمعی از صنعت‌گران حوزه مصنوعات نقره شهر اصفهان در تاریخ ۳ مهرماه سال ۱۴۰۲.

گزیده سیاستی

لایحه اصلاح بند «ب» ماده (۱۱) قانون حمایت از هنرمندان، استادکاران و فعالان صنایع دستی مصوب ۱۳۹۶ به دنبال اصلاح سقف خروج موقت منابع دستی ساخته شده از نقره و سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی است، اما معیار مشخصی برای افزایش آن ارائه شده است. به نظر می‌رسد عدم الزام به ارائه ضمانت‌نامه یا وثائق بانکی برای تولیدکنندگان از محل نقره وارداتی و بخشودگی در ارائه ضمانت‌نامه یا وثائق بانکی متناسب با فروش ارز صادراتی صادرکنندگان منابع دستی در بازار رسمی ارز کشور، اقدامات مناسب‌تری نسبت به تغییر سقف مذکور باشد.

